GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 4

W NIEDZIELĘ DNIA 14. STYCZNIA 1810.

Wypis z Protokołu Sekretoryatu Stanu w Paryżu d. 7 miesiąca Grudnia 1809.

Fryderyk August z Bożey łaski Król Saski, Xiążę Warszawski, &c. &c.

Uważaiąc, że należy ochronić kraie nasze od szkodliwych skutkow, wynikaiących z upodlenia szacunku biletow banku Wiedeńskiego, uprzedzić rozmnożenie tychże papierow, uprzątnąć one, iak nayrychley można z prowincyi traktatem Wiedeńskim d. 14 Październiką r. b. przyłączonych do naszego Xięstwa Warszawskiego, i zatrzymć bieg ich w czasie naykrotszym, ile dozwalaią potrzeby cyrkulacyi wewnętrzney, tudzież względy winne interessom bądź obywatelow, bądź kass publicznych, posiadaiących mniey lub więcey tychże biletow bankowych.

Za ważną zwłaszcza iest rzeczą, stale natychmiast postanowić, wartość znakow służących tak przychodom publicznym w kassach kraiowych, iak zamianom i tranzakcyom między obywatelami.

Ze wypada oraz ułatwić sposób uiszczenia się ze swych opisow, osobom posiadaiącym papiery spadłe w szacunku, a które dotąd mogły bydź użyte w tym celu według ich waloru nominalnego.

Postanowiliśmy i stanowiemy co następuie:

Art. I. Bilety banku Wiedeńskiego niemogą mieć żadnego biegu, ani wolnego, ani przymuszonego w kraiach naszych, które składały Xięstwo Warszawskie przed cessyą zawarowaną §. 4 artykułu 4 w traktacie Wiedeńskim zeszłego 14 Października.

Art. II. Od dnia 6 Czerwca 1810 roku też bielety zaprzestaną wszelkiego rownież biegu w prowincyach ustąpionych wspomnionym artykułem.

Art. III. Do tego terminu i zaczynaiąc od dnia ogłoszenia ninieyszego dekretu, też papiery w kształcie pod iakim mieć będą walor w kraiach Austryackich, zachowaią w tranzakcyach obywatelskich dweisty bieg, ieden wolny, drugi przymuszony. Nie mogą bydź przyięte ani dawane według swego waloru nominalnego; iak tylko ile strony interessowane na to dobrowolnie między sobą przystaną. Powinny bydź wzięte i dane w każdey inney tranzakcyi, stosownie do swey wartości rzeczywistey, stanowiąc one na pięć procentu niżey od kursu zmiany, w naybliższych pra-

winciach Austryackich. Ten kurs zmiany, będzie każdodziennie ogłaszany w głownem mieście cyrkułow albo powiatow, i wszędzie przybijany u drzwi Ratuszow, lub mieszkań Sędziow mieyscowych. Urządzenie wydać się maiące praca naszego Ministra skarbu i które będzie przyłączone do niniejszego dekretu dla oświecenia Podprefektow lub przełożonych Administracyi Cyrkułow, wskaże miasta lub mieysca handlowe kraiow Austryackich, w których kurs zmiany będzie miał służyć do uregulowania wartości biletow bankowych, dla każdego cyrkułu lub powiatu, Naszych nowych prowincyy.

Art. IV. Rownież od dnia ogłoszenia niniejszego dekretu do 6go Czerwca przyszłego, podatki będą mogły bydź opłacone do wyboru płacących; bądź w gotowiźnie, bądź papierami, lecz te ostatnie nie zostaną inaczey przyięte w kassach publicznych, iak wszasunku wyrażonym w poprzedzaiącym artykule, to iest: na pięć od sta niżey od kursu zmiany w nayblizszych prowincyach Austryackich. Nasza Rada Stanu poda Nam iak nayspiesznicy swoie zdanie upowodowane względem umnieyszenia, któreby przez ten sposob opłaty, mogło stać się potrzebnem w rozmaitych podatkach.

Od dnia ogłoszenia niniejszego dekretu i dopoki nierozstrzygniemy potrzeby takowego umnieyszenia, a podatki niestałe będą tymczasowie wybierane w połowie tylko taryffy onych teraźnieyszey.

Art. V. Od dnia ogłoszenia niniejszego dekretu wszelkie długi i obligi opłacić się maiące i zaciągnione w monecie papierowey, będą ustanowione, stosownie do obrachunku którym się ustanowi, iaka była ilość długu w wartości rzeczywistey według kursu zmiany w czasie zaciągnienia tegoż długu. Takowa wartość zostanie opłacona do wyboru dłużnika; bądź papierami w kursie przyiętym do opłat w kassach publicznych według artykułu poprzedzaiącego, odtrącaiąc iednakże dwudziestą część ciału, zaczem dłużnik będzie mogł użyć biletow bankowych w kursie, iaki maią rzeczywiście pod czas terminu opłaty w nayblizszych prowincyach Austryackich. Nasz Minister sprawiedliwości każe, skoro tylko będzie można, ogłosić i wprowadzić w dziennik praw, Taryfę okazuiącą wszelkie odmiany, którym kurs był podległy, od czasow zaięcia kraiu pod panowanie Austryi.

Art. VI. Ogłoszenie niniejszego dekretu będzie uskuteczniony tegoż samego dnia w Krakowie i we wszystkich głównych miastach Cyrkułow nowych prowincyy. Będzie także do dziennika praw wprowadzone.

Art. VII. Naszym Ministrom skarbu i sprawiedliwości, każdemu w czem do niego należy, dopełnienie niniejszey ustawy zalecamy.

(Pod.) *Fryderyk August.*
(L.S.) Przez Króla

Zgodno z oryginałem
Felix Łubieński,
Minister Sprawiedliwości.
(L.S.)

Minister Sekretarz Stanu
Stanisław Breza.
Zgodno z oryginałem
Minister Sekretarz Stanu
Stanisław Breza.
Zgodno z oryginałem
Minister Skarbu
(Pod.) *Węgliński.*

Antoni Joneman
Sekr. Jen. Ministerii Sprawiedliwości

Jozef Czyżewski
Sek. Jen. Min. Skarbu.

D. 11 b. m. przybył do naszego miasta JW. Węgliński, członek ustałego Rządu Centralnego, i Kommissarz Rządu J. K. Mci Xięstwa Warszawskiego.

Z Warszawy d. 2. Stycznia.

Wczoray o 6tey wieczorem przybył do tuteyszey stolicy JO. Xiążę Józef Poniatowski, Naczelny Wodz woysk Polskich. Przybył zaś, zostawiwszy głowny Sztab w Moszczenicach(?), bez żadney swity, maiąc tylko z sobą Pułkownika Nowickiego, pod którego imieniem meldował się przy rogatkach. Tak więc skromność Xcia, prawdziwie wielkim mężom właściwa, nie dopuściła mu w śród dnia, ani pod własnym imieniem przyiechać do tego miasta, które mu wraz z całym kraiem winno ocalenie, aby uniknął wynurzeń wdzięczności, które od mieszkańców iego czekały.

Wczoray pod czas parady odebrał JW. Jenerał Dąbrowski przysięgę wierności N. Królowi Jmci, Panu naszemu Miłościwemu od Pułku, do dnia wczorayszego Galicyysko-Francuzkiego, Xcia Czartoryskiego. Przysięgę tę wykonaią i inne Pułki dotąd G. F.

Z ukontentowaniem wyczytuiemy z listu prywatnego, iż departament Kaliski, rownie iak inne, które miały honor witać zwycięzkie woyska, dał znaczne dowody swey radości w przyymowaniu przeznaczonego w Kaliszu na konsystencyą pułku 3go jazdy Galicyysko-Francuzkiey, a 9 X. Warszawskiego zostaiącego pod dowodztwem W. Pułkownika Przyszychowskiego, Męża ieszcze w legionach zasłużonego. — Zaraz na wstępie rzeczonego pułku okazały się uprzeymości departamentu Kaliskiego w Sieradzu, gdzie W. Podprefekt Wężyk, rownie na swym teraźnieyszym urzędzie iak pierwey w Pułku 7mym piechoty X. W. szacowany, na część Rady powiatowey i gwardyi narodowey mową czule wyrzeczoną i danym obiadem dla całego korpusu officerow, podofficerow i żołnierzy zasłużeńszych, starał się okazać, iak miłe iemu i obywatelom przybycie zwycięzkich współbraci. —— Daley nie tylko w Warcie podobnie przyymowano pułk wspomniony, ale i w Koninie samym, gdzie sztab stanął; dało miasto piękny i wielki bal, na którym oprocz officerow, podofficerow i żołnierzy zasłużeńszych przes to 105 osób znaydowało się. Wszyscy obywatele pod Koninem mieszkaiący a szczególniey Marszałek Bronikowski, ubiegaią się w dawaniu dowodow swey przychylności i ukontentowania z przybycia szanownych woiownikow. — Wszędzie wspomnione miasta ofiarowały dubeltowe racye żołnierzom, wszędzie przy licznych wystrzałach z moździerzy spełniano toasty: „Niech żyie Wskrzesiciel nasz Napoleon W! — Niech żyie Król nasz Fryderyk August! — Niech żyie Naczelny Dowodzca Xiążę Poniatowski! — Niech żyie Jenerał Dąbrowski!„

Smierć Stanisława Małachowskiego Prezesa Senatu i Pierwszego Woiewody.

Właśnie w tym momencie, gdzie śrzod nasz z rozszerzonych granic, z powrotu woysk zwycięzkich, żywey podawał się radości; podobało się Naywyższemu radość tę zamienić w smutek, okryć żałobą zdobyte stany, napełnić wszystkich serca naytkliwszą żałością. Nie człowiek prywatny, umarł Mąż publiczny, Mąż pełen wielkich cnot i zasług, Mąż narodowi luby, Stanisław Nałęcz Małachowski, niegdyś Marszałek seymu konstytucyynego, poźniey Prezes Senatu i pierwszy Woiewoda Na odgłos ten z płaczem każdy poczciwy Polak, westchnie lud za obrońcą swoim, oyczyzna za pierworodnym; iż tak rzekę, synem, za synem, który ią tak czule kochał, tak wiernie iey służył. Jakiż hołd oddamy po zgonie temu, który za życia nie cierpiał pochwał? Hołd iedynie godny duszy iego. Ten się przynależy tym cnotom publicznym, domowym, tey niezgiętey przy dobru kraiu stałości, czystemu obywatelstwu, ważnem oy-

czynnie oddanem usługom, tem poniesionem za nię cierpieniom i stratom, które składały bieg życia Stanisława Małachowskiego.

Urodził się Stanisław Małachowski d. 24 Sierpnia 1736 z Jana Małachowskiego Kanclerza W. Kor. i Izabelli Humieckiey, Woiewodzianki Podolskiey. Po odbytych kilkakrotnie funkcyach poselskich i deputackich, wybrany został na urząd Mar. Trybunału Kor. Od dawna wyszła była sprawiedliwość z klub przyzwoitych; wydawały Trybunały wyroki swoie wśród hucznych uczt, powodowane nieraz wpływem przemożnych lub zręcznym prawnictwa obrotem. Przyszedł człowiek cnotliwy i z skażonego długu sprawiedliwości przybytku, potrafił wygnać pieniactwo i przewrotność, natchnął duchem swoim, zachęcił przykładem kollegow w rozstrzyganiu sporow, karaniu przestępstw, nie znał iak tylko słuszność.

Sądownictwo i opieka nad ludem mieyskim i rolniczym dawnemi prawy oddane były Referendarzom. Nie mogł lud mieć lepszego obrońcę i praw swoich stroża, iak wyniesionego na urząd ten Stanisława Małachowskiego. Im bardziey ta ważna część mieszkańcow kraiu naszego upośledzoną była w używaniu praw obywatelstwa, tem bardziey wrodzona w Małachowskim ludzkość i miłość słuszności, czyniła go w obronie ludu tego gorliwem.

Wybor iego na urząd Marszałka seymu konstytucyynego poprzedziła nabyta iuż u narodu sława z nieskazitelności obywatelstwa i cnoty. Potrzeba było wzbudzić silnie to powszechne przekonanie, by przez lat cztery z powagą, godnością, powszechnem zadowolnieniem wypełniać ten urząd tak ważny, tak trudny. I któżby mógł uśmierzać tyle burzących się passyy? ieżeli nie on; kto koiarzyć tyle przeciwnych zdań? ieżeli nie on; kto wzbudzać powszechną ufność? ieżeli nie ten, w którego osobie narod zdawał się, iż tak rzekę, czcić żyiącą cnotę. Seym ten, Konstytucya 3go Maia, ręką iego do zaprzysiężenia narodu podniesiona, umieszczą imie Małachowskiego w pamięci wiekow następnych.

Lecz nie dosyć ciągłey na ważnych urzędach pracy; powszechna sława, którey sobie z znaiomości prawa nabył, powszechne zaufanie, które cnotą i sprawiedliwością wzbudził, nowe codziennie przynosiły mu zatrudnienia. Nie było w kraiu ważnego sporu, gdzieby polubownie od stron za naywyższego sędziego wybieranym nie był. Używał tam Stanisław Małachowski wszystkich sposobow do poiednywania i zgody, a gdy zaciętość perswazyom ulegać nie chciała, cfirą własnego maiątku zaspokaiał i godził; iakoż wszystkie wyroki iego wykonywano z posłuszeństwem winnem prawem, ze czcią winną cnocie. Słusznie iest przypomnieć iednę okoliczność, która malnie tę duszę miłuiącą sprawiedliwość nad wszystko. Uwiedziony raz Stanisław Małachowski z resztą Sędziow Assessoryi przebiegłemi Patrona iednego obrotami, wydał dekret który długo potem (z nieprzywiedzionych w czasie sprawy dowodow za niesprawiedliwy uznał; posłał natychmiast po skrzywdzoną stronę, i kilkadziesiąt tysięcy, o które spór szedł, z własney zapłacił szkatuły.

Był to mąż w publicznem i prywatnem życiu zarowno przykładnym, zarowno czci godnym. Widział go zgromadzony narod na szczycie naywyższych urzędow. Wskazywał go iak wzor nieskazitelności i cnoty; lecz iak tkliwy mąż ten wystawiał widok, kiedy w domowem schronieniu, z tym włosem osiwiałym na usługach kraiu, zasiadał wśród zgromadzonych włości swoich mieszkańcow, kiedy tam słuchał ich zażaleń, zaradzał potrze-

bom, wspierał i cieszył!

Od lat młodych, mimo panuiących na ów czas przesądow, na nayczuliwszey pieczołowitości iego był lud rolniczy; przed lat ieszcze trzydziestą nadał wolność włościanom dobr swoich. W czasie konstytucyynego seymu, chcąc iednem ogniwem spoić wszystkich ziemi tey mieszkańcow, pierwszy z grona szlachty dał przykład przyięcia prawa mieyskiego w stolicy tuteyszey. Chciał nakoniec, by po zgonie trwały ludzkości i dobroczynności iego skutki. Oznaczył testamentem na każdy klucz summę 60,000 zł. pol. którey procent obroconym miec chce na utrzymanie dla włościan lekarza i apteki.

Jak w czasie bytu ieszcze Polski, tak i w chwili odrodzenia się iey pod sprawą Wielkiego Napoleona przewodniczył narodowem obradom. Był Prezesem kommissyi rządzącey, a przez umieiącego znać i nagradzać zasługi i cnoty Monarchę naszego, mianowany Prezesem Senatu i pierwszym Woiewodą.

Niech głośne czyny innych wynoszą rymotworce, dziejow i zaburzeń świata pisarze; Ciebie, cnotliwy Małachowski, oyczyzna twoia, tysiączne ludu wieyskiego pokolenia ze łzami wdzięczności wspominać będą.

Z dwoch żon, zacnego rodu Czapskich, żadnego nie zostawił potomka. Oyczyzna była wszystkim dla niego. Dla niey poświęcał wszystkie życia chwile, dla niey w każdey potrzebie poświęcał maiątek. W domu swoim gościnny i ludzki, lecz lubiący porządek, hoyność iego nie znała miary, kiedy szło o potrzeby i ratunek kraiu. Gdy przy podpisaniu rokoszu Targowickiego Król między innemi powodami do nie prowadzenia dalszego woyny przywodził niedostatek skarbu. "Oto, rzekł Małachowski, składam wraz milion na zaradzenie temu niedostatkowi, a w kilka dni złożę więcey." Nie dawno skarb Xięstwa Warszawskiego, tylą nad możność swoią wyniszczony wydatkami, nie był iuż w stanie nie cierpiącemu kredytu dworowi Wiedeńskiemu zapłacić za pierwszą dla mieszkańcow potrzebę, za sól, przyszedł i w tym razie Stanisław Małachowski na ratunek rzeczy powszechney, zapisał kaucyą summ tych na wszystkich dobrach swoich.

Gorliwie do oyczyzny przywiązany, iakże mógł uyśdź prześladowania i straty maiątku? Cierpiał i on więzy, skonfiskowano mu Ostrog, obszerne dobra iego. Nikt go atoli nie słyszał żalącego się na tę niesłuszność, złożył tę stratę na ołtarzu oyczyzny, iak niegdyś składano cyprysowy wieniec na grobie poległey ofiary.

Szczupłość mieysca przeznaczonego pismu temu nie dozwala nam ani rozciągać się daley nad cnotami zeszłego Prezesa Senatu, ani szerzeć dłużey ciężkiego żalu naszego. Straciła Polska Stanisława Małachowskiego, na d. 29 Grudnia 1809, w 74 roku życia iego. Zabrał do grobu cnoty, nam tylko smutek zostawił. Bogdayby oyczyzna podobnych obywateli, familiia podobnych krewnych, przyiaciele, takich iak on przyiacioł iak naywięcey liczyli.

J. U. N.....

Z Paryża d. 25 *Grudnia.*

Tuteyszy Król. Duński poseł, P. Dreyer pisał do Amerykańskiego tuteyszego posła, Jenerała Armstrong, list następuiący:

" Mci Jenerale! Spieszę się z doniesieniem, iż odebrałem list WPana, który raczyłeś pisać do mnie pod d. 16 b. m. i do którego dołączone były przełożenie kilku kapitanow i właścicielow zatrzymanych w Tönningen Amerykańskich okrętow. Poczytałem sobie za powinność przesłać ten list, iako też dołączone do niego przełożenia moiemu dworowi. —

Doniesienia iakoby te okręty i ładunki były płodami albo wcale Angielską własnością, zniewoliły Króla do nakazania włożenia sekwestru na wszystkie ładunki, znayduiące się w składach portow Holsztyńskich, ażeby nowa kommissya rozpoznała, iak daleko z twierdzą się te doniesienia. — Znaiąc doskonale J. K. Mci przyiacielskie uczucia względem ziednoczonych Ameryki stanow i ich poddanych, mogę WPana, Mci Jenerale, zapewnić, iż wszystkie zasekwestrowane tymczasowo towary powrocone zostaną prawem właścicielom, iak tylko okażą, że są ich iako Amerykanow własnością. Te tylko skofiskowane zostaną, które okażą się bydź widocznie własnością Angielską. Znasz WPan, Mci Jenerale, aż nadto ducha sprawiedliwości, który kieruie rządem Duńskim, ażebyś mogł w tey mierze naymnieyszą pokładać obawę. Winienem WPanu podziękować, iż sam ofiaruiesz się przeyrzeć papiery i zaświadczenia względem zasekwestrowanych towarow, które podeyrzanemi bydź się zdawały. Mam honor przełożyć moiemu dworowi tę ofiarę, iako dowodny sposob doyścia prawdy lub fałszu doniesienia, które dało powod do sekwestru. — Przyymiy WPan, Mci Jenerale, zapewnienie, &c. — w Paryżu d. 20 Grudnia 1809.

(Podp.) *Dreyer.*

Jenerał Armstrong wydał potem do rożnych kupieckich domow następuiący okolnik.

" Mci Panie! Posełam WPanu kopiią listu, który dziś od pełnomocnego Ministra J. K. Mci Duńskiey przy dworze tuteyszym odebrałem. Oprocz tych na piśmie zapewnień dodał P. Dreyer więcey ieszcze ustnych, a mianowicie: ,, iż wszystko cokolwiek okaże się bydź własnością obywatela Amerykańskiego, niechay skądkolwiek bydź pochodzi, spiesznie i rzetelnie będzie mu powrocone. ,, Ja sam pokładam zupełnie zaufanie w tych zapewnieniach, tak ze względu osobistey znaiomości z Ministrem, który ie czyni, iako też ze względu powszechnie znaney sprawiedliwości Krola, którego reprezentuie. — Mam honor bydź, &c. w Paryżu d. 22 Grudnia 1809.

(Podp.) *John Armstrong.*

Zapewniaią, wyraża dziennik państwa, iż Xięstwa Fulda i Erfurt i Hrabstwo Hanau wyniesione zostaną na W. Xięstwo należące do ligi Reńskiey.

Jenerał Caffiarelli, prefekt morski w Breście, został Hrabią państwa.

Nayiaśnieyszy Cesarz pozwolił wielu osobom nosić dawniey iuż otrzymane zagraniczne ordery. I tak Xiążę Pontecorvo i Abrantes nosi W. krzyż orderu Saskiego S. Henryka, Jeneralny dyrektor Denon Rossyyski S. Anny, Jenerał dywizyi, Baron Fririou order Dannebrog, &c.

Podług listow z St. Malo pod d. 18 panowała tam okropna burza z grzmotem i błyskawicą, która wiele okrętow w porcie uszkodziła. Burza ta rozciągała się także do Nancy i inaych okolic.

D. 20 przyiechał Cesarz z Trianon do Malmaison, dla odwiedzenia Cesarzowey Jozefiny.

Wszystkie pałacowe damy otrzymały tytuły Hrabin. — P. Turenne mianowany został szambelanem Cesarskim.

Król i Królowa Bawarska przybyli d. 22 do Paryża i wysiedli do pałacu Marboeuf. Wicekról Włoski na przeciwko nich wyiechał. Stał on w pałacu Marboeuf, lecz teraz przeniosł się do pawilonu Flory w Tuilleries.

Nayiaśnieyszy Cesarz przybył d. 22 do Paryża, dla odwiedzenia Królestwa Jch mość Bawarskich, i powrocił zaraz do Trianon.

P. Denon, dyrektor muzeum Napoleona, obrany został kandydatem do senatu.

Admirał Verhuel, Hollenderski poseł w Paryżu, powrócił tu z Hollandyi.

Xżna Nassau-Saarbrück przybyła do Paryża.

Namioty, które Król Polski Jan Sobieski w przedostatnim wieku zabrał Turkom pod czas oblężenia Wiednia, i w ostatniey kampanii w oszze dostały się ręce, złożone zostały w składzie sprzętow koronnych w Paryżu.

Królowa Neapolitańska znayduie się od kilku dni w Trianon. Wczoray otworzone były Pokoie w Trianon, na których znaydowało się wiele znakomitych osób.

W Neapolitańskim kraiu padał przez cały Grudzień, podobnie, iak w innych okolicach deszcz.

Dziś odwiedziły rożne kollegia stanu Królestwo Jchmość Bawarskich. Gdy w podroży swoiey do Paryża, przybyli do Barsur Ornain, wysiedli do pałacu Marszałka Xcia Reggio, PP. Montesquiou i Canonville powitali ich tam w imieniu rządu.

Moniter zawiera rapport wyznaczony od J. C. K. M. i składaiącey się z Hrabiow Cretet, Hulin i Rosily kommissyi do roztrząśnienia oddania Francuzkiey Guiany czyli Kaienny Portugalczykom i postępowania Kommissarza i szczególnego dowodzcy Wiktora Hugues. Punkta do roztrząśnienia obeymuią: 1) czyli Wiktor Hugues użył wszystkich znayduiących się w iego mocy sposobow do obrony osady; 2) czyli nie poddał się dla tego małey liczbie woyska, aby zabezpieczył swoie plantacye i maiątek. Z tego dochodzenia pokazuie się, iż Wiktor Hugues nie bronił powierzoney sobie osady, i zdaniem iest kommissyi, iż powinien być przez sąd woyskowy sądzony. Co do obwinienia, iż poddał się dla tego, aby zabezpieczył swoie plantacye i maiątek, dodane iest co następuie: "Kommissya nie mogła nie stanowiącego w tey mierze odkryć. Lecz ieżeli uwierzemy większości Krzolow Wiktor Hugues zebrał wielki maiątek i chciał go uratować; wszelako są to tylko słabe dowody nie mogące poprzyć wyroku. Z tem wszystkim chociażby nawet prawdą było, że Wiktor Hugues nie uwiodł się nadzieią uratowania swego maiątku w poddaniu osady, kommissya sądzi iednak, iż powinien być przed sąd woyskowy stawiony. — Rapport ten odesłany został przez J. C. K. Mość d. 20 Grudnia do Ministra morskiego i osad, aby uskuteczanił ustawy państwa względem oskarżonych. — Wiktor Hugues zawiadywał przez 9 lat Kaienną, ale nigdy nie obiechał iey granic, ani warowni nie zwiedził. D. 3 Grudnia 1808 przybyło 800 Portugalczykow na Angielskich okrętach i około 100 Anglikow do Kaienny i opanowali tę osadę, chociaż Wiktor Hugues miał 1211 ludzi woyska do iey obrony. Wiedział on także dawno o zamysłach domu Brazyliyskiego.

Z Madrytu d. 6. Grudnia.

Bitwa pod Ocana sprawiła w południowey Hiszpanii wielkie wrażenie. Krzyczą przeciw zdradzie lub zarzucaią naczelnikom nayzwiększą niewiadomość. Maiemsią, iż rozeydzie się junta Sewilska i zostawi całą władzę dyrektorystowi wykonawczemu.

D. 19 Listopada główna kwatera woyska Angielskiego pomknęła się była aż do Truxillo; lecz po bitwie pod Ocana cofnęła się znowu do granic Portugalskich.

Don Josef Maffaredo, minister morski napisał długi list do swoich współziomkow, w którym ich upomina, aby przez prędkie poddanie się odwrócili wiszące nad Hiszpanią nieszczęścia; kończy zaś ten list temi słowy:

"Dnia 24 Października Cesarz Napoleon

podyktował Austryi pokoy, 'a fatalność chce, aby wasze zaślepienie ieszcze trwało, i nie dopuszcza nawet, aby ie szalone przedsięwzięcia Junty Sewilskiey uprzątnęły. Na głos iey poszliście przeciw woysku Francuzkiemu mniemaiąc, iż ie ze stolicy i Kastylii wypędzić zdołacie. Ale w dniu 19 Listopada Occana była świadkiem zniszczenia w kilku godzinach 55,000 ludzi wysłanych od nikczemnych członkow junty na ofiarę. — Hiszpanie! moi kochani bracia, czegoż ieszcze chcecie? Posłuchaycie głosu patryoty, który was nigdy nie zwiodł, i który życie swoie dla dobra publicznego nieustannie poświęca. Cożkolwiek przedsięweźmie woysko Francuzkie, więcey go iest, aniżeli potrzeba na dokonanie przedsięwzięć iego; i dosyć go było zawsze, ilekroć do dziś dnia walczyć mu z wami wypadło. Powtarzam wam Hiszpanie, iż więcey iest woyska Francuzkiego, aniżeli potrzeba; lecz sama ludzkość nakazuie Cesarzowi, aby go ieszcze więcey sprowadził, dla odięcia wam pokusy dalszego opierania się, któreby was do reszty zgubiło. Nie zasypiaycie dłużey w tym fałszywym letargu; nie czekaycie większych sił nadeyścia. Pośpieszaycie pod zasłonę tronu naszego Króla Jozefa. Jeden tydzień spoźnienia się może bydź nienagrodzonym. Przybywaycie Hiszpanie! Z żalem uznaycie, iakie nieszczęścia i klęski na oyczyznę sprowadzacie. nie powątpiewaycie ani o szczęśliwości, iaka was czeka, ani o bycie waszym, ani pożytkach, iakie obiecuie Hiszpanii szczęśliwe iey położenie.

(Podpisano) *Jozef Massaredo.*

Umieściwszy gazeta nasza traktat pokoiu między Francyą i Austryą takie uwagi położyła:

"Każdy widzi, iż ten traktat obeymuie także Króla Hiszpańskiego, i ustala niezmiennym sposobem prawa zdane w Bajonie Cesarzowi Francuzow. Nadto uznaie Cesarz Austryacki zaszłe i zayść ieszcze mogące odmiany w Hiszpanii. O iak smutny widok nadal podziału lub nagrod, którebyśmy winni byli wiarołomstwu owych ludzi, którzy pod płaszczykiem patryotyzmu obłąkali biedną Hiszpaniią, i tyle klęsk na nią sprowadzili! Oby ten trakt do doszedł do wiadomości wszystkich Hiszpanow! Oby go gruntownie poięli! Na ow czas bowiem zadrzeliby widząc, do iakiego stopnia przez swoią łatwowierność i ciemnotę stali się igraszką kilku szaleńcow; na ow czas Rossyą, którą im wystawiano za nieprzyiaciołkę Francyi i gotową wnijść się przeciw niey do oręża, uyrzeliby w tym nowym traktacie odnoszącą korzyść z iey związku i dobrey harmonii z Francyą, iaka między nią a tąż Francyą panuie; a Angliią, którą iey narodowe interessa, iako też i potrzeby iey położenia czynią nieprzyiaciołką Hiszpanii pod imieniem sprzymierzenia, zobaczyliby wyłączoną haniebnie od wszelkich związkow ze stałym lądem Europeyskim; nakoniec, przekonaliby się, iż przelew krwi ludzkiey należy do rachub Anglii, byleby tylko nie lała się krew Anglii, a ta, która się leie, na iey lała się pożytek.,,

Z Bajony d. 25 Grudnia.

Hrabina Suchet, iadąc z Saragossy, przeiechała tędy do Paryża dokąd udał się także P. Clermont Tonnere, adjutant Króla Hiszpańskiego.

Dziś rano przybyło tu 3000 jeńcow z bitwy pod Occana; oczekuiemy ich ieszcze 25,000.

Wczoray przeszło tędy do Hiszpanii 800 Kiryssierow. Przy końcu b. m. oczekuiemy tu 8go korpusu woyska pod Xciem Abranteskim, idącego tamże.

DODATEK

DO N^{ru} 4

GAZETY KRAKOWSKIEY

W NIEDZIELĘ DNIA 14. STYCZNIA 1810.

Z Warszawy d. 6. Stycznia.

Woysko Sprzymierzone. — W Kwaterze Głowney w Warszawie d. 4 Stycznia 1810 roku. Sztab Jeneralny.

ROZKAZ DZIENNY.

Gdy racye furażu i żywności, tudzież kwatera należą się iedynie officerom służbę odbywaiącym, zaleca JO. Xżę Naczelny Wodz, aby żaden officer oddalaiący się od Pułku za urlopem, nie odbierał nigdzie żywności, ani furażu, ani kwatery nie miał sobie daney; ci tylko officerowie, którzy maią prawo do racyi, furażu, odbierać ie powinni przy Pułku, gdy poiadą za urlopem, lecz nigdzie indziey. Wszyscy zatym officerowie bawiący za urlopem, maią ustąpić z kwater woyskowych, ieżeli w takowych stoią.

Jen: Brygady Szef Sztabu Głównego (Pod.) *Fiszer.*

Z Amsterdamu d. 26. Grudnia.

Od dzisieyszego rana wszystko tu iest w żywem poruszeniu, i lubo dla święta nie ma dziś giełdy, zbywaią iednak wiele papierow. Wszystkie mniey lub więcey poszły w gorę Hollenderskie i Hiszpańskie poskoczyły o 7 do 8 od sta. Przyczyną nagłey tey odmiany była rozgłoszona wiadomość, iż rozpoczętą bydź maią układy o pokoy między Francyą i Anglią. Trudno iest w tey chwili nadać tey wiadomości podobieństwo prawdy, gruntuie się tylko na artykule gazety *Kuryer Londyński*, podług którego posłaniec stanu, który przywiozł z Francyi odwołanie Austryackiemu ambassadorowi Xciu Starhemberg, miał razem przywieśdź propozycyą do układow o pokoy. Sam Xżę Starhemberg, dodaią, uczynił tę propozycyą ministerium Angielskiemu i podał razem miasto do ziazdu w północney Francyi. Angielski gabinet miał tę propozycyą odrzucić i przyiąć tyłko układ względem wymiany jeńcow.

Z Rotterdamu d. 26. Grudnia.

Londyńskie listy pod d. 15 b. m. przyniosły nam wiadomość o rozpocząć się maiących układach o pokoy; lecz poźnieysze listy pod d. 21 osłabiły nadzieię pokoiu.

Od granic Austryi d. 23. Grudnia.

Mowią, iż Hrabia Mier przeznaczony iest na Austryackiego posła do Neapolu, Hrabia Zichy do Sztokolmu, a Baron Felz, który był na ostatku posłem w Hollandyi, do Monachium.

Z Stralsundu d. 29 Grudnia.

Wczoray przybył tu były Król Szwedz-

ki Gust w Adolf, z swoią familiią i orszakiem po 8 dniowey żegludze z Karlskrony. Fregata Kamila, pod dowodstwem Podpułkownika Trolle, zawiozła Królewską familiią do portu Perth na wyspie Rügen, skąd przybyła tu na łodziach. W orszaku J. K. Mci znayduią się Jenerał major Sköldebrand, Pułkownik Baron Otter, dwuch porucznikow, lekarz, kapelan, &c. Cały orszak wraz z służącemi składa się z 37 osób. Familiia Krolewska składa się oprocz Króla i Królowey, z Królewicza Gustawa i 3 Królewien, i stanęła w byłym pałacu rządowym. Król iedzie pod imieniem Hrabi Gottorpskiego. Stąd uda się w dalszą podroż w 3 lub 4 powozach przez Wismar, Hamburg i Hanower do Szwaycaryi.

Z Frankfortu d. 25 Grudnia.

Wczoray przybył tu powracaiąc z Paryża do Drezna poseł Francuzki, Baron Bourgoing.

Xżę Prymas udał się d. 23 z swoim orszakiem w podroż do Paryża.

Król Wirtemberski nakazał, iż od 1go Stycznia r. ku przyszłego wszyscy urzędnicy publiczni nosic będą kokardy.

Z Wiednia d. 23. Grudnia.

Onegday d. 21 o godzinie 3 po południu przybył tu Arcy Xżę Karol i Xżę Sasko-Cieszyński.

Na przyięcie Cesarzowey Jmci, która ma tu w krótce ziechać, czynią wielkie przygotowania.

Z Korfu d. 20. Listopada.

Wychodzący tu Joński Monitor zawiera co następuie: Anglicy zaięli wyspy Zanta, Cefaloniią, Itakę i Cerrigo. Wyspy te zostawały prawie bez żadney obrony, a zatem łatwo ich mogli Anglicy opanować.

Z Kassel d. 28. Grudnia.

Z rozkazu J. K. Mci będzie żandarmerya pomnożona.

Stosownie do wyroku Królewskiego pod d. 29 Listopada w Paryżu wydanego, płaca wszystkich urzędnikow sądowych będzie od 1go Stycznia 1810 roku znacznie powiększona.

Z Antwerpii d. 29. Listopada.

Mamy wiadomość, iż Francuzi wraz z Hollenderskim woyskiem wylądowali na wyspę Walcheren. Anglicy opuścili zupełnie tę wyspę.

Los Hollandyi ieszcze nie iest rozstrzygniony. Amsterdam będzie, iak mowią, z niektóremi okolicami do Francyi przyłączony.

Oczekiwany tu Xięcia Neufszatelskiego, który iedzie do Amsterdamu.

Wiadomość, iakoby rząd Francuzki dał poznać Amerykańskiemu posłowi, iż Amerykańskie okręty będą do Francuzkich portow wpuszczane, ieżeli brać będą na powrot Francuzkie towary, podpada dotąd wątpliwości.

DONIESIENIA.

Opisanie Rzeczy kosztownych i innych w kamieniey pod Nrm 251 na Brzkiey ulicy na drugim piętrze u PP. Łodzińskich pomiędzy godziną 8 i 11 w wieczor z dnia 1go na 2gi 1810 roku przez otworzenie drzwi i komody skradzionych.

1. Kolie złote szmelcowane u wierzchu niebiesko z wisiorkami malutkiemi czerwono szmelcowanemi w obłączki w kwiateczki i siateczki Francuzkiey roboty. 2. Kolie sformuarym w miesiąc z brylantami i z kamieniem w środku lila, a po bokach dwa kamienie aqua marina, kolie zaś do tego w kilka przedziałow z bleszkami złotemi po dwa brylanty mięiącemi i w siateczkę złotą z klamerką w tyle takąż. 3 Pierścionek brylantowy owalny w złoto oprawny we 21 lub 25 brylantow. 4 Kulczyki brylantowe małe po trzy kamyki w złoto oprawne. 5 Łańcuszek złoty w listeczki Francuzkiey roboty. 6 Kulczyki złote w wężyki. 7 Pier-

ścionek z iednym brylantem szeroki obrączki złoty z napisem pod spodem: *Pierwsza Miłość.* 8 Pierścionek z iednym brylantem ręka trzymaiąca serce złote. 9 Pierścionek z iednym fałszywym kamieniem w imitacyi brylantu w złocie. 10 Pierścionek z niebieskim kamykiem w złocie. 11 Pierścionek z flaszeczką w złocie. 12 Dukat ieden z ukrzyżowanym Panem Jezusem wybitym. 13 Dwa talary, ieden Niderlandzki, drugi Pruski. 14 Guzik złoty szmelcowany granatowo wielkości orzecha laskowego dużego w kwadraty pociągło rznięty z rubinem. 15 Kulczyki filgranową robotą złote podługowate. 16 Łubek ślubny złoty. 17 Igliczka złota. 18 Koronki Angielskiey dwa łokcie. 19 Szal Petynatowy. 20 Pierścionek duży w różą kamieni imitacyi brylantow w złocie. 21 Fermuar w listek z kamieni imitacyi brylantow w złocie z perełkami pałotemi. 22 Aksamitu karmazynowego w pół chusteczki dwa kawałki. 23 Tabakierka szynkretowa w srebro oprawna. 24 Pugilaresik czarny aksamitny w stal oprawny z Emalią i bank cetlem pięcioryńskowym. 25 Tabakierka srebrna owalna z herbem Szreniewa w bankocetlach 30 ryń: 26 Mentalik w srebro oprawny pozłoty wytrzey perełka iedna. Ktoby takowe rzeczy doniosł lub wyśledził trzecią część nadgrody od właściciela pozyska.

Maiąc sobie doniesione od Kommissyi do likwidowania Bonow wyznaczoney, iż wiele Dominiow Okolnikowi pod dniem 22 Listopada r. b. w składaniu oryginalnych kwitow woyskowych zadosyć nieuczyniło, urząd więc Administracyyny będąc troskliwym, aby ogół wydanych na potrzeby woysk Polskich artykułow, iako naydokładniey z tuteyszego powiatu wykazanym został; uwiadomia i ostrzega Dominia nie czułe i opieszałe, aby naypóźniey do dnia 15 Stycznia roku przyszłego 1810 ze wszystkiemi Bonami przez woyskowych i Kommissarzy magazynowych wydanemi, tak iuż likwidowanemi, iako likwidować się maiącemi Konsygnacyami, na dwie ręce spisanemi, do Kommissyi likwidacyyney stawiły się. Ostrzegaiąc, aby i te kwity produkowane były, które iuż poprzedniczo w protokoł likwidacyyny przyięto. Co tym troskliwiey uskutecznić zaleca, ile że po upłynionym wawyż wyrażonym terminie od żadnego Dominium, ani od nikogo do Kommissyi likwidacyyney żadne Bony przyymowane więcey nie będą.

S. Wodzicki W. P.
Felix Grodzicki, Sekretarz Jeneralny.

Wieś Kompiołki na sprzedarz odległa o mil 5 od Krakowa w tym samym powiecie. Ta wieś ma dwa Folwarki dwadzieścia kilku poddanych, las iodłowy dosyć obszerny bardzo piękny, grunta same gliaki bez żadnych piaskow. Zyszący sobie kupna tey wsi, nieczekaiąc nawet kontraktow Swięto Jańskich, może się wprost udać do dziedzica Antoniego Niemirycza w Pęczelicach w powiecie Kieleckim mieszkaiącego.

Opisanie Osób. 1 Sebastyan Kuchnia rodem z Ryk powiatu Siedleckiego, tam mieszkaiący, maiący lat 46 katolik żonaty ma dzieci czworo, wzrostu dużego, twarzy pociągłey bladey, nosa długiego oczow siwych, włosow czarnych ma na sobie koszulę 1, spodnie płocienne 1, kamizelkę sukienną 1, sukmanę siwą, kapelusz okrągły czarny, lub też czapkę z sukni niebieskiego z barankiem czarnym w hutach i kaydanach na nogach.

2. Mateusz Swaszyk rodem z Chrościechowa powiatu Radomskiego maiący lat 30 żonaty katolik, ma dwoie dzieci wrostu średniego, twarzy pociągłey śniadey, nosa małego, oczow siwy, włosow ciemny ma na sobie koszulę 1 spodnie płocienne, sukmanę białą sukienną, czapkę niebieską z barankiem czarnym w hutach i kaydanach na nogach.

Opisanie. Na dniu 21 Listopada r. b. Tomasz Woyczykowski inaczey Wiśniowski albo Wiśniewski zwany, rodem ze wsi Wulki Xięstwa Warszawskiego 37 lat maiący, kawaler z professyi furnal, wzrostu średniego, białey ściągłey twarzy, niebieskich oczow, i czarnych włosow z kryminału Krakowskiego zbiegł; takowy więc ma bydź śledzony w przypadku dostrzeżenia schwytany i do nayblizszey cywilney albo woyskowey władzy, a z tamtąd do sądu kryminalnego Krakowskiego dostawiony.

Z Dyrekcyi Policyi Miasta Krakowa d. 20 Grudnia 1809.

Licytacya win z handlu Grafa Festetitsza w Krakowie.

Za pozwoleniem zwierzchności będzie się odprawowić licytacya zapasow win Grafa Festetitsza rożnych gatunkow, to iest: czerwonych białych, Tokayskiego i Maślarzow, beczkami s butelkami, niemniey rożnych meblow i sprzętow piwnicznych, zacząwszy od dnia 22go stycznia 1810 w następuiących dniach za gotową natychmiast zapłatą. — Gdyby zaś kto życzył sobie nabycia przed nastąpioną licytacyą iednego lub drugiego gatunku wina, w takim razie zechce się zgłosić do W. Bene, pełnomocnika handlu Grafa Festetitsza, mieszkaiącego w Schöna kamienicy w rynku pod Nrm 237 na pierwszym piętrze.

W Krakowie d. 8 Grudnia 1809.

Administracya Dochodow Monopolicznych.

Zważaiąc, iż gdy w skutku Wysokiego rozporządzenia Rządu Centralnego de dd. 14 Listopada r. t. zapadłego, a przez obwieszczenie pod datem 9 m. t. drukiem publiczności podane ogłoszonego; podawania Fassyi przez posiadaczy wina, do tąd iest zwlekane; przeto ze strony Administracyi dochodow Monopolicznych to publiczne każdemu czyni się ostrzeżenie, iż gdy termin podawania takowych Fassyi wina w przeciągu 8 niu dni od daty publikacyi onegoż wyraźnie iest ustanowiony; wszyscy ociągaiący się z podawaniem tychże ubliżaiąc rozporządzeniom Rządu kraiowego, sami sobie wynikłe ztąd nieprzyiemności przypisać będą winni, gdyż Administracya dochodow Monopolicznych za doniesieniem sobie o utaieniu przez kogożkolwiek, do opłaty podatku czopowego należącego wina, przymuszona będzie użyć tey surowości, iaką uchybienie posłuszeństwa ustawom kraiowym za sobą pociąga.

Dan na Sessyi Administr. dochod. Monop. w Krakowie d. 30 Grudnia 1809.

Trzebiński, Int. Dochod. Monop.

Urząd Administracyi powiatu Krakowskiego podaie do publiczney wiadomości, iż w mieście Kazimirzu, powiecie Lubelskim, wakuie urząd mieyskiego kassyera, kompetenci zatem tego urzędu, zaopatrzeni w zaświadczenia moralności, zdatności, i w przyzwoitą kaucyą maią swoie prozby do 15 Stycznia roku 1810 wprost do Prześwietnego Urzędu Administracyynego powiatu Lubelskiego podawać.

Z Urzędu Administracyi Powiatu Krakowskiego d. 31 Grudnia 1809.

Stanisław Wodzicki, V.P.

Felix Grodzicki, S. J.

Dworek murowany, na Długiey ulicy na Kleparzu pod Nrem 81 iest do naięcia, lub do przedania w każdym czasie, w ktorym są trzy pokoie z kuchnią, izba gospodarska duża z skleśnieniem, szpichlerz murowany o dwoch piętrach, piwnic murowanych sklepionych trzy, stayenia murowana na 12 koni, i wozownia. Życzący sobie kupić lub naiąć maią się zgłosić do kamienicy na S. Jana ulicy pod Nr. 487.

Magistrat wolnego i gorniczego miasta Olkusza pod protekcyą Nayiaśnieyszego Napoleona Wielkiego, Cesarza Francuzow, Krola Włoskiego, Protektora Ligi Renskiey, &c. &c. będący ninieyszemi do powszechney podaie wiadomości, iż na dniu 22 m. r. bieżącego o godzinie 9tey z rana w tuteyszey kancellaryi następuiące dochody i realności przez publiczną licytacyą więcey ofiaruiącemu od 1go Lutego do ostatniego Października 1810 w dzierzawę puszczone zostaną: — Mieyska propinacya, cena fiskalna na 3 kwartały 1129 złł. ryń. 52 1/2 kr. — Czopowe, cena fiskalna na 3 kwartały 433 zł. ryń. — Zaś na 3 lata piwnica pod ratuszem, cena fiskalna roczna 5 zł. ryń. — Piwnica na Dziekanii, cena fiskalna roczna 30 kr. — Każdy przeto chęć zadzierżawienia maiący w terminie i mieyscu wyznaczonym, w wadium przyzwoite dziesiątey części ceny wyrownywaiące, zaopatrzywszy się, ma się znaydować, gdzie o warunkach licytacyi zarazem dowiedzieć się może.

W Olkuszu dnia 4 Stycznia 1810.

Lekszycki Burmistrz.

Wyszowski Radca.